

DOMOVINA

Izdajajo L. 18. in 16. dan vsakega meseca. — Dopolni naj se izdajo polletni arhivirani in stori izdajati. — Naložnik se ne vračajo. — Za korektore se plačuje vsakokrat po 10 kr. od premoženstva. Vredja za celo leto 1 gl., za pol leta 1 gl., za četrt leta 50 kr. Shranjevanje naj se plačuje. Upravništvo „Domovina“ v Celju.

Ljutomer, dne 22. junija 1893.

Na nas ljutomerski Slovenci leti zdaj nemška toba. Sicer je moli debela, pa deti, da je iz papirja. Sicer tedaj ne bo naredila mnogo. Lani so nali šestri gospodje nemškarity in v velikih trdnjavah skrpali prošnje za nemški svet. In kolaj trg Ljutomer. Potem bi se čili nali nasprotniki svoj poselni krajni kolaj svet in bi lahko ustrojli nastarjali, kakor bi se jim zdelo. To stvar je postanev g. dr. Kokotičev spravi najraje v debelen zboru na dnevni red in se hitro pridili. Da ljutomerski nemškarity zastoj pri debelen kolajev sveta in da si neke predloži njihove prošnje. Za njim sta se oglašila slovenska poslancja gg. Rohšč in dr. Dežko ter sta razjasnila, kakor prav za prav ni sta stroja naravnost. Dodi njima zato najkrajnjega zahteva! Oglašili pa se je tudi sam nemški gospod baron Kibček ter izrekal, da po postavi inštalacije ni mogoče. S tem je pač jasno povedano, da sta krajzi in okrajni kolaj svet, ki sta po ogrozni večini slovenska, postopala popolnoma pravilno. S tem pa je tudi jasno povedano, da nemškarity zahtevajo nekaj, česar se jim po postavi dovoliti ne more in tudi ne sme. Ali je mogoče dobiti nemškarity drugače govoriti? On je poklican na prvo mesto od pravihlega cesarja, da črna vestno za to, da se postava natanko izpolnjuje in nikjer ne krši. A nali nemškarity so glahi in slepi za pravico. Kakor alivijana zverina so se vauili proti debelenem nemškarity ter kričijo in javljejo, da jim celo vlada dela krivico. Tako so bili prednari, da so celo zauzujali debelenega namestnika banode, katere jia je govoril, ko so

trije hodili k njemu prositi. Tu je jasna vna grilobla nalihi nemškarity. Debeleno namestnika ne moreno priterivati po njegovem odelnem miljenju med pristale nali slovenske stranke. V tej zadevi je v resnici postopal kot nepristranski uradnik, kot pravi namestnik, in kor je pravilno postopal, samo zaradi tega napadajo ga nemškarity za nesramen način. Tako postopanje nemškarity ni več predrno, narveč ganimo in nesramno. Naj bi se vsaki vladi vendar enkrat odprle oči, da vilih benežajoče nemškarity v goli poditi.

Nemška toba vauila se je tudi na debelenega kolajevga nadzornika dr. Javca. Tudi ta ni bil po svojem miljenju ni nikakor Slovenec. Kakor se vilih iz njegovih d., naj je strog in naličiv uradnik, katerega je postava in pravica čna vsa. Zaredi tega zagnala se je tudi najj družbal na prav robat in storo način ter ga ovrhaje in črni, kakor da bi bil najjaj zagrosn nasprotnik Nemcev.

Ki vsop: tega se natanko vili, da nemškarity ni za izpolnjevanje postave, ki zahteva za vse popolnoma jednake pravice. Nemškarity gre samo za oblat in gospodarstvo, če tudi so v taki neznanji nesojilni, kakor v Ljutomeru.

Dne 21. maja je imel brnjakajeti „Inštalacija“ svoj občni zbor v Topolnah na Čolken. Tudi tam so zahtevali, da ima Ljutomer 500 nemških prebivalcev in 64 nemških kolajevh strank. Petato nemških prebivalcev v Ljutomeru! Šaj radi verjamemo, da jih imajo toliko napisanih, a koliko je pravih Nemcev? Poslanec g. Rohšč je resnico povedal, ko je rekel v debelenem zboru, da so v Ljutomeru štiri nemške roditelje. Ako ne verjamete, prav radi vam postrodrno z vsomi iznosi. In potem 64 nemških kolajevh otrok. Samo vpra-

šajte e. kr. polovica Franca Marriča, na kaki začin jih je naličev in potem vse za arati, da bi se dalje o tem govorili. Sicer pa naličev, da je res pri nas 64 nemških kolajevh otrok, ako namreč vse tiste pridržimo, ki se ne namenjajo v toku bodočih 10 let naroditi. Pri tem zverjavajo se je tudi kvadri, da je štirinastdeset slovenskih četo slovenskih in da se nemški jank na njegovih dveh zaredih oči samo na vider. To je res nesramna laž, naj se nam pa doklajo resnica, če je mogoče. Kolikor je bil vilih, postuje se na štirinastdeset ljubički kolaj nemški jank le od drugega kolajevga leta, torej v drugem, tretjem in v četrtem letu. — Govorilo se je, da je nemški „Inštalacija“ vrad zadelo v svoje ruke, da se izloča trg Ljutomer. Toraj ima vendar nemški „Inštalacija“ najmenjšinjeji post. Nali nemškarity pa sami pravijo, da in njim narveč nobenega posla imajo. Toraj so tudi v tej zadevi lagali, kor so vilih, da je narobnost: proti temu družstvu v našem prebivalstvu velikanski. Prerjaji naš okrajni glavar baron Mac Sevin je bil vsaj toliko odličnostev, da je pripomnil, da je nemški „Inštalacija“ javnovrnega reda in da o njim neke naličev vedeti. Zlaj pa, ko imamo Benrika grofa Altonosa, je nemški „Inštalacija“ prvoni volinotnega nalihi nemškarity. — Narobnje se je pri guri imenovano števovanje tudi govorilo, da „Inštalacija“ v trg Ljutomeru zahteva ne bo opadal, čeravno na najde pri debelenem kolajevu svetu podpore. Tu imamo zopet napad na debelenega namestnika, ki je predsednik imenovane kolajevga sveta. Čeravno, predrno in nesramno je postopanje nemškarity, ako se jim takoj vse ne dovolji, česar zahtevajo in ako bi tudi bilo krivično in pretpostavno. Čisto taki so nali nasprotniki v

LISTEK.

Šolska obinjava v Črni Gori.

Vred je in prijatelj Milan Kostič, glavni učitelj.

K. pomazi Bog! dragi štibeljci in mihe moje štibeljci!

Revide mi pravno: Kozni ni ljubo očitati o Črni Gori! Ali mar nismo polni navdušenosti, kadar sama čujemo to ime, na katerega je prvoznana cela vrsta lohih spominov in naše krvave povostaje?

Ali, mišlja je določa občutljivost; potrdeno je, da pogledamo eno in proučimo in sledimo ji bodimožno trvno in vestno. Ni treba, da v občutljivosti ne vilihmo dalje od nosa, ali da vilihmo jeden drugemu za nos? Zato vas bodimo preveti a sedaj, da vilihmo za sedaj nekaj od Črne Gore; da vilihmo nekoliko kaj, učiteljev, občener in krajev črnogorskih, in da se polhilo seznanite z njimi.

Za sedaj vam bodimo pripravovati: Kako je glavni črnogorski kolajev nadzornik obkolal nekoliko črnogorskih kol leta 1871.

Hilo polerje. Vreme toplo. Veselo je prijateljati dobrega krajca. —

Proč večer je stala množica ljudi za raztanjeno trgu poleg striben.

Vai so gologlavi, drži v rokah črne kapice z rdečim poljem, izveneniz z rlatom. — Po tem spoznam, da v tej grudi ljudi mora biti tudi Gospodar Črne Gore.

Taklien je obitaj v Črni Gori, da Črnogorci tudi na polju stajo gologlavi pred svojimi Gospodarjem, pa, ko le zbor trajal tudi več ur — ob vilihromem vremenu.

K tej množici je šel kolajev nadzornik in se približal Gospodarju; kajli to je lepa v Črni Gori, da pristopila k Gospodarju, kje ga srečal, da mu poljajli ruku, pa da ga tam ali vpradali ali povraži čna, ako ti je potrebno.

„Pomazaj Bog, Gospodar!“ reče nadzornik poljajeviti rui ruku.

„Dobro ti sreča, Milane! A kaj dobelega?“

„Rad bi, Gospodar, obkolal nekoliko kol črnogorskih, da vilihmo, kako napredujejo; kako delajo učitelji, in kako so se pobirali predložiteljki in krajzi kolajevi nadzorniki za kole in za učitelje; pa sem hotel oglašiti se vam, da poljem.“

„A za kope? To ni je ljubo, da se težnja tako za kole, pa tui bodi naravnati, kako si je zdeli. Le polji, prosu ti! Čuj, pop lipe ozvevati črnogorskih, narodi, da mi se da dlužni kolajev za jaluje in določa da polje pet konja in da mi jenuro ruku, kar mi treba. — A znaš li torevi?“

„Jazni, Gospodar, ono e katerim zahtevam knjige in cetele potrebe za kole.“

„K le vzemi, kolikor ti treba, pa bodi pomejo podal senata račun, na kaj si kaj potrošil.“

„Z Bogom, Gospodar! reče nadzornik in mu poljajli ruku.“

„Srečno hodi!“

V jutru ob zori je stal omelčan sivec pred stanovanjskim nadzornikom in deško, ki polje k njemu.

„Si pa zgradil?“

„Sem, gospod.“

„Vsemi to škričajo pa jo nosi.“

Deško vzame majeno turko in je nastakne na cev od čitinka (šale). Nadzornik zajble siva pa kaj gradil ljubi.

Od Četinja do Rjeka Črnogorica, mesteca, je kakli dve in pol ure toka.

Četinja stoji na ravnini, kakih 1.500 čevljev nad morjem; pa zato je vendar kakor v kotlini in obkoljeno je a potirjaji kamniteni gornici, katere so le in tam obrnole a hodo.

Od mesta — prestolnice — Četinja pride se za kake pol minute do naše katunskoje in črnogorje okrajca. Od ondat bi je diven prizor pred očmi.

Na enkrat ugledali celo planine arhaiske in barogorske.

Proč tedaj se meglostina polhigato Škardovski hlati (joveno), na katerevo se v daljini lahi Škader, nekdanja prestolnica Jurja Kavriča

